

	09:30	10:00	10:30	11:00	11:30	12:00	12:30	13:00	13:30	14:00	14:30	15:00	15:30	16:00	16:30	17:00
WINKEL Boekenwinkel, spellenwinkel & app-store	DE WINKEL IS DE GEHELE DAG VOOR U GEOPEND Boekenwinkel, spellenwinkel en app-store met een uitgebreid assortiment van producten en innovaties															
PODIUM Presentaties van topproducten uit de winkel	09:30-09:45 Opener van de dag met Kees Janssen (burgemeester Zest)	Op het podium een selectie van topproducten uit thema 5, waarmee u uw eigen lokale democratie een boost kunt geven	Op het podium een selectie van topproducten uit thema 7, waarmee u uw eigen lokale democratie een boost kunt geven	Op het podium een selectie van topproducten uit thema 6, waarmee u uw eigen lokale democratie een boost kunt geven				Op het podium een selectie van topproducten uit thema 2, waarmee u uw eigen lokale democratie een boost kunt geven		VOORLEZEN EN SIGNEREN - Met Tom van der Meer, Joris Luyendijk en Geerten Waling	Op het podium een selectie van topproducten uit thema 4, waarmee u uw eigen lokale democratie een boost kunt geven	Op het podium een selectie van topproducten uit thema 8, waarmee u uw eigen lokale democratie een boost kunt geven	Op het podium een selectie van topproducten uit thema 3, waarmee u uw eigen lokale democratie een boost kunt geven		Afsluiting met Joris Luyendijk , Kajsa Ollongren & Jantine Kriens	
CAFE Het café is de hele dag geopend	09:00-10:00 uur Koffie, thee & Koek	Lunch wordt geserveerd														
2e LEZING/DEBAT	Keynotes en debatten	Jacques Wallage - De politiek kan het niet alleen. Jacques pleit voor betere verbanden tussen de systeemwereld van de overheid en de leefwereld van burgers.		Representatieve democratie: in crisis of niet? - Gaat het goed of slecht met de democratie? Hoogleraar Wim Voermans vindt het eerste, burgemeester Bert Blase het laatste. Tijd voor debat.		Kantel de democratie! - Jan Rotmans (hoogleraar transitieklunde EUR) schetst een heftige botsing tussen de gevestigde orde en de opkomende nieuwe orde. Wat betekent dat voor de inrichting van onze lokaal bestuur? Over lokale democratische transitie.		Joris Luyendijk - voerde gesprekken met mensen die niet stemmen of tegen stemmen maar steeds duidelijker hun stem laten horen op een manier die "wij" niet altijd prettig vinden. Een gesprek over wij-zij, wantrouwen, angst en bezorgdheid. Kunnen we praten?		Francesca Brià (Chief Technology and Digital Innovation Officer in Barcelona) - Over democratische innovatie en het gebruik van e-tools in een internationale context.		Democratievernieuwing: cultuur of structuur? - Niet de democratie, maar de traditionele partijen zijn in crisis, vindt politoloog Tom van der Meer . Adviseur Jeroen van Urk stelt juist: cultuur staat niet los van structuur.				
WORKSHOPS PER THEMA	workshopzaal 1 Thema 1: Start me up!	Elimineer de burger - Alleen militairen en bureaucraten spreken nog van burgers. Ferenc van Damme vraagt zich hardop af: wie kent er een normaal mens die zichzelf burger noemt?		Democratische paradox: representatie vs. participatie - Responsief en zorgvuldig bestuur gaat dat samen? Basissociologische Stavros Zouridis en filosoof Ivo Burghmans proberen de kloof te overbruggen.		Wij maken de stad! - Chris Sigaloff (vml directeur Kennisland, nu adviseur Raad voor Cultuur). Aan de hand van voorbeelden schetst Chris oplossingsrichtingen om de kracht van de stad beter te benutten.		Over lokale politieke partijen - Julien van Ostaaijen (Uni Tilburg) voert een gesprek over lokale politieke partijen en de dynamiek die zij bewege brengen. Wat doen zij anders en wat betekent dat voor de lokale democratie? Een college met studenten.		Lokale referenda - De landelijke referenda staan weer volop in de belangstelling. Maar hoe zit het eigenlijk met lokale referenda? Feiten, voorbeelden, varianten, voor- en nadelen door Koen vd Krieken (UvT)		Burgers kijken naar resultaten - Als bewoners mogen complimenteren én waarshuwen, is dat een stimulans voor de overheid. Dat stellen Hein Albeda (stichting Rekenschap) en Jorgen Schram (NSOB).				
	workshopzaal 2 Thema 2: Wat gebeurt er in het gemeentehuis?	Een frisse start: grondwet en gemeenteraadsleden - Raadsleden zouden ook de eed of belofte op de grondwet moeten afleggen, vinden politiek econoom Bas de Gaay Fortman en adviseur Jeroen van Urk		Nieuwe generatie enthousiast voor de gemeentepolitiek? - Luce van Kempen , Tanja Klijpers (Nationale Jeugdraad) en Jelmer van der Zee (ProDemos) staan stil bij de vraag hoe je zorgt voor nieuwe aanwas bij de gemeenteraad.		Anders foreren - Gemeenten met een vernieuwende aanpak van het formacieproces in 2014 delen hun ervaringen. Met Jan Broekgaard , Floris Schoonderwoerd (wethouder Kaag en Braassem) en Rob van der Eyden .		Door de omgevingswet-wasstraat - Vertrouwen in de samenleving, besluitvorming en invloed, bevoegdheden en lostaten. De Omgevingswet gaat nogal wat veranderen. Maak je eigen checklist met Elke Horselenberg (KING).		Anders Smeden van Akkoorden - Formeren in 2018? Doe inspiratie op bij gemeenten die in 2014 daar de samenleving bij betrokken. Door Yolanda Adel & Pieter de Jong (ROB).		Goed voorbereid aan de start - Voor aankomende raadsleden ligt er bij de griffie een inwerkprogramma klaar. Daarmee kunnen ervaren raadsleden zich natuurlijk ook opnieuw voorbereiden, vertelt Roelie Bosch-Nijboer (Raadslid Almere).				
	workshopzaal 3 Thema 3: van 1000 bloemen naar een democratische gemeente	Wat maakt je tot een beste bestuurder? - Goed besturen volgens Sabine van Zuydam (Tilburg University) en Hans Oostendorp (Necker van Naem). Burgemeester Henri Lenferink en wethouders Victor Everhardt en Peter Verheij delen hun ervaringen.		Wat kunnen gemeenten leren van het sociaal domein? - Monique Cuisinier , Wouter Bosch , Joris Stok , Gerard Witsmeer en Jasper Sterrenburg over de overeenkomsten en verschillen tussen sociaal domein en Omgevingswet en ervaringen in Kampen.		De driehoek als basis voor democratische vernieuwing - Hoe kan de lokale driehoek van burgemeester, griffier en gemeentesecretaris worden benut als motor voor de democratische vernieuwing? Met Frank Speel (LDiB) en Helen Siebelhoff (Galangroep).		Raadslid in de regio. Als lokale politicus goed beslagen ten ijs komen - Hoe boek je als lokale politicus succes bij bovenlokale thema's? Over de balans tussen lokale en regionale belangen. Met verschillende raadsleden, oa van lokale partijen.		Hoe kun je als raadsleden en bestuurders lokaal verbindend besturen? - Paul Langeweg (adviseur) en Annelies Oosterhoff (Nynderode) gidsen je in deze sessie langs de theorie en geven op wetenschap gebaseerde praktische handvatten.		Vrouwen in de politiek: ook een mannenzaak - Lies van Aelst (Wethoudersvereniging) in gesprek met Nadya Aboyaakoub-Alkhouh (weth Nijkerk) en Loes van der Meijs (bgm Doesburg) van raadslid naar wethouder/burgemeester. Welke tips hebben zij?				
	workshopzaal 4 Thema 4: Komt een initiatiefnemer bij gemeente...	Lusten en lasten van meervoudige democratie - Steeds meer directe democratie? Of doen we dan de bakermat van onze democratie tekort; de gemeenteraad? Wim Voermans , Geerten Waling en Abram Klop (Universiteit Leiden).		Burgers aan het roer in eigen leefwereld - Burgers worden onvoldoende uitgedaagd door maatschappelijke organisaties om mee te beslissen. Dat kan anders! Met Pieter de Jong (ROB), Hein Albeda (adviseur) & Harmen Binnema (universiteit Utrecht).		Praktische invalshoeken nieuwe democratie - Nieuwe samenwerkingsvormen tussen inwoners, gemeente en zorg. Hermien Maarsingh , Fenna Bolding en Saskia Duursma van Expertgroep Groningen / Drenthe delen hun ervaringen.		Samen aan Zet Nijkerk - Een beetje democratische vernieuwing bestaat niet. In Nijkerk wordt al het beleid van de gemeente bepaald door bewoners, instellingen en ondernemers. Marlies Veldhoen (Kwartiermaker dialoog) & Menno Spaan (Haagse Beek).		Lokale media en informatievoorziening - Een goede lokale onafhankelijke informatievoorziening door (burger)journalisten is geen vanzelfsprekendheid meer. Met John Bijl (Periklesinstituut) & Yvette Jeuken (DuneWorks), tips en handvatten.		De ambenaar en de lokale democratie - Hoe rits je bewonersparticipatie en overheidsparticipatie aan elkaar en wat is dan de rol van ambtenaren en bestuurders? Jaap Koen Bijma (Adviseur Doarpswark).				
	workshopzaal 5 Thema 5: Wat wil de burger?	Right to Challenge: echt een uitdaging! - Over het recht van bewoners om lokale voorzieningen en taken van de gemeente over te nemen. Katja Scholder (Utrecht), Ines Balkema (Rotterdam) en Sylvia van der Werf (Amsterdam).		Maatschappelijke initiatieven en de rol van de raad - Iedere gemeente wil veel participerende burgers en succesvolle maatschappelijke initiatieven. Wat kunnen raadsleden doen en laten om dit te stimuleren? Rinske van Noorwijk (Greenwisch).		Wat is de rol van het initiatief en wat is de rol van de gemeente? - Gemeente Leiden vertelt uit eigen ervaring, met Marleen Damen (Wethouder Leiden) & Henny van Egmond (Volk).		Een bijzonder stabuut - Nicole Esteje (Publicon) over hoe het Bijzonder stabuut kan worden ingezet om burgercollectieven meer beschikking/bevoegdheid te geven en tegelijkertijd democratische waarborgen te behouden.		Democratisch spreekuur - Initiatieven willen alleen maar geld van ons. En nog vijf aanhames die succesvolle samenwerking met bewoners in de weg staan. Wieteke Vrouwe en Tessa de Geus (Kennisland).		Het woordenboek voor democratisch initiatief - Hoe gaan maatschappelijke initiatiefnemers om met democratische waarden? En welke taal hoort daarbij? Rinske van Noorwijk (Greenwisch) en Irini Salverda (WUR).				
	workshopzaal 6 Thema 6: Open kaart spelen	Blij met boze burgers - Boosheid van burgers kun je beschouwen als teken van betrokkenheid, stelt Jasper Zuure (ROB). Hij biedt handelingsperspectieven om om te gaan met die boze burger.		Moeilijk bereikbaar - Kees Fortuin (Sociale gebiedsontwikkeling) vraagt zich af wie de mensen zijn, die je zo moeilijk bereikt. We onderzoeken deze vragen aan de hand van inzichten uit de literatuur en praktijkervaringen.		Open Source Participatie Tools voor Nederlandse gemeenten - Your Priorities, Consul en Stem van West staan klaar om gebruikt te worden door lokale overheden. Wie doet er mee? Met Josien Pieterse (NetDem) & Ivonne Jansen-Dings (Waag Society).		Burgerbetrokkenheid in beweging - Daan de Bruijn en Saskia de Smet (Movisie) doen nieuwe ideeën op om inwoners en cliënten mee te laten denken over beleid en uitvoering in sociaal domein.		Wie doet wat met open data? - Open data beschikbaar stellen is één ding, maar wat gebeurt er vervolgens mee? Paul Suijkerbuijk en Jelle Verburg over hergebruikers van overheidsdata.		Aan de slag met loting - Harmen Binnema en Ank Michels (Universiteit Utrecht) publiceerde een toolbox loting: waarom zou je kiezen voor loten? Wat zijn de voor- en nadelen? Wat wil je ermee bereiken?		Praktijklessen digitale democratie - Barcelona is een pionier in het slim, open en verantwoord gebruiken van digitale innovatie. Francesca Brià (Barcelona), Josien Pieterse (NetDem) en Ivonne Jansen-Dings (Waag Society) over democratische tools.		
	workshopzaal 7 Thema 7: Democratie van straat tot regio	De burger als armchair auditor - Welke info willen burgers ontvangen over de besteding van publieke middelen? Hoe willen ze de info gebruiken? En wat kan de overheid daarvan leren? Met Berda Anemaet (Algemene Rekenkamer) en Jeroen Kerseboom (NVRR).		Rekenkamer: partner van de raad in veranderende verhoudingen - Ondersteunt de rekenkamer de raad voldoende? Of moet de ook rekenkamer zich bezinnen op haar rol? Jeroen Kerseboom (NVRR) en Egienne Lemmens (NVRR).		Open over geld: Open Spending - Op www.openspending.nl staan alle huishoudboekjes van lokale overheden. Kom meer te weten over financiële transparantie van lokale overheden. Door Tom Kunzler (Open State Foundation).		Wie doet wat met open data? - Open data beschikbaar stellen is één ding, maar wat gebeurt er vervolgens mee? Paul Suijkerbuijk en Jelle Verburg over hergebruikers van overheidsdata.		Hulptroepen van de gemeente: burgerbetrokkenheid bij controle en verantwoording / Jorgen Schram (NSOB) beantwoordt de vraag wat burgeraudits kunnen betekenen voor gemeenten en verken met de deelnemers mogelijkheden en randvoorwaarden.		Open Raadsinformatie - Tom Kunzler (Open State Foundation) helpt je om meer te weten over wat Open Raadsinformatie is, wat je er mee kunt en hoe je kunt aansluiten.		Open Raadsinformatie - Tom Kunzler (Open State Foundation) helpt je om meer te weten over wat Open Raadsinformatie is, wat je er mee kunt en hoe je kunt aansluiten.		
	workshopzaal 8 Thema 8: Jouw democratisch kompas	Raad in Beraad - Alinda van Bruggen en Harry ter Braak (Wagenaar Hoes) in gesprek over dilemmas rondom regionalisering en lokale legitimering aan de hand van een aansprekende casus.		Herindeling en kernendemocratie - Herindeling. Blijft alles bij die ene gemeenteraad of worden er allemaal rondom regionalisering en lokale legitimering aan de hand van een aansprekende casus.		Aardgasvrije wijken - Over 30 jaar zijn alle Nederlandse woningen aardgasvrij. Dat vraagt samenwerking tussen bewoners, overheden, netbeheerders, energieleveranciers en woningcorporaties. Hoe doe je dat democratisch? Met Lise Broeklaar en Saskia Buitelaar (P3).		Democratie door de ogen van de bewoners - Dorps- en wijkdemocratie: welke rol is hiern mee weggelegd voor de bewoners zelf, voor de gemeente of eventuele andere partijen? Ben van Essen en Guido van Enckevort (Sevenum).		Slimme stedelijke schakelaars - Problemen in de stad worden steeds vaker aangepakt in netwerken. In dit World-Cafe gaan de deelnemers samen met Merlijn van Hulst en Wieteke Bijlveen (UvT) aan de slag als slimme stedelijke schakelaars.		Nieuw Publiek Werken - Wat is jouw plek als zelfstandig en kundig ambenaar tussen de politieke bazen en bewoners? Willem van Spijker (van Vieren) over het Nieuwe Publieke Werken.		En Transparante en Open Provincie (TOPI) - Provincie Zuid-Holland werkt in een Open Aanpak samen met partners. Die combinatie werkt goed. Deelnemers komen hier meer te weten in deze interactieve sessie.		
	In de keuken Wat waren de ingrediënten tot succes?	Newsroom lokale democratie - Het eigenaarschap van en de verhouding tussen overheid en inwoners en het bedrijfsleven is gewijzigd en daar ligt de plek voor de newsroom. Tabo Goudswaard (Studio Goudswaard) & Daniël Kruitchof (WNO).		Bouwstenen voor een lokaal democratie-akkoord - Hoe democratisch is jouw gemeente? Maak een foto van de lokale democratie en formuleer je eigen Lokaal Democratisch Akkoord. Jorn van Zuylen en Bowly van Leuven (Democratic Challenge).		Elimineer het woord 'burger' - Alleen militairen en bureaucraten spreken nog van burgers. Ferenc van Damme (Provincie Overijssel) vraagt zich hardop af: wie kent er een normaal mens die zichzelf burger noemt?		Democratisch vakmanschap en overheidsparticipatie - Maurits Hoenders (Be-roepseer) onderzoekt wat het concreet van jou als ambenaar of bestuurder vraagt om nauwe verbinding, vakmanschap en gezag burgerinitiatieven te faciliteren.		Burgerbetrokkenheid in actie - Femke Bax & Joke Meindersma (Movisie) over hoe het stimuleren van en ruimte geven aan burgerinitiatieven in de praktijk werkt. Maak kennis met het ACTIE-model!		Aan de slag met een burgerbegroting - Joop Hofman expert op het gebied van burgerbegrotingen in Nederland en buitenland helpt je met de start van een burgerbegroting in jouw gemeente.		Het geheim van de ongreipbare inwoner - Ongreipbare inwoners moet je niet grijpen, maar begrijpen, stelt Loes Dijkhuis . Als geen ander weten zij immers wat belangrijk is voor hun eigen omgeving.		
PRESENTATIE/INSPIRATIE	In de Spotlight Warmtende verhalen van initiatiefnemers	Hoe krijg je burgers het stadhuis in en raadsleden het stadhuis uit? - In deze sessie hoor je een aantal inspirerende verhalen van raadsleden en kun je met hen van gedachten wisselen en samen ideeën verder uitwerken. Sprekers Erik van Dijk (Bestuursvereniging ChristenUnie) en Adger van Helden (Bestuursvereniging CDA)		Burgerbetrokkenheid in actie - Femke Bax & Joke Meindersma (Movisie) over hoe het stimuleren van en ruimte geven aan burgerinitiatieven in de praktijk werkt. Maak kennis met het ACTIE-model!		Aan de slag met een burgerbegroting - Joop Hofman expert op het gebied van burgerbegrotingen in Nederland en buitenland helpt je met de start van een burgerbegroting in jouw gemeente.		Het geheim van de ongreipbare inwoner - Ongreipbare inwoners moet je niet grijpen, maar begrijpen, stelt Loes Dijkhuis . Als geen ander weten zij immers wat belangrijk is voor hun eigen omgeving.		Mooi, mooier, Middelland - Leer samen met Lot Mertens van het Rotterdamse experiment waar bewoners bepalen hoe de wijk wordt ontwikkeld.		Breda Begroot - Leer met Suzanne van der Eerden (Projectleider Breda Begroot) van het Bredase burgerbegroting-experiment.				
	Dromen over de democratie Laat je inspireren bij de tentoonstelling van herontwerpers	Experimenteren met lokale democratie. Initiatiefnemers vertellen over hun succes in eigen gemeente. Dit uur in de spotlight: Raad op pad (Raalte), Breda Begroot en de Z-Bactie, Zeist)		Experimenteren met lokale democratie. Initiatiefnemers vertellen over hun succes in eigen gemeente. Dit uur in de spotlight: Gemeente Amsterdam, DOE040 (Democratisch Onderwijs Eindhoven) en Experimenteren met de raad (Amersfoort).		Prijzuitreiking Herontwerpwedstrijd! Korte presentaties van 3 top-ontwerpers. Jury met o.a. Bert Blase en Kees Breed .		In gesprek met de ontwerpers - Samen met alle genomineerden gaan we in gesprek over de behoefte aan democratische vernieuwing en de rol van de voorlopers daarin. Zijn hardlopers doodlopers of juist de kartrekkers.		Tentoonstelling herontwerpwedstrijd lokale democratie - Laat je gedachten de vrije loop en laat je inspireren door de tentoonstelling van prikkelende herontwerpen die het resultaat zijn van de wedstrijd van Code Oranje.		Tentoonstelling herontwerpwedstrijd lokale democratie - Laat je gedachten de vrije loop en laat je inspireren door de tentoonstelling van prikkelende herontwerpen die het resultaat zijn van de wedstrijd van Code Oranje.				
MEET DE WERELD	Ronde-tafelgesprekken ervaringen delen in de bloemenzaal	In gesprek met kinderburgemeesters - Aan de hand van het manifest in gesprek over de rol en het belang van de kinderburgemeester.		Ronde-tafelgesprekken met wethouders - Een groep wethouders uit het gehele land, diwers door politieke partijen en bewegingen heen vraagt aandacht voor lokale democratievernieuwing. Ze gaan graag in gesprek met collega-wethouders.		Ronde-tafelgesprekken met burgemeesters - De burgemeester als hoeder van de lokale democratie? Of als aanjager? Welke rol pakt u? Al dan niet, gekozen. Een gesprek over de rol van burgemeesters mbt de vitalisering van de lokale democratie.		Raadsleden: verfris de democratie - is een initiatief van en voor raadsleden die in de komende vier jaar de lokale democratie willen vernieuwen. Wind jij dat, het ook anders moet in jouw gemeente? Onderteken dit initiatief. Met oa Ingeborg Hoogveld (Rotterdam)		Hoe speel ik open kaart? - Voor 2018-2020 is er een nieuw actieplan Open Overheid in de maak. Leer tijdens deze sessie van Anne van de Geijn , Jorriete van Leeuwen en Arjan el Fassed over dit actieplan en deel jouw ideeën.		Regiodemocratie - Steeds meer wordt regionaal georganiseerd en geïnvesteerd. Meestal zonder een duidelijk democratisch plan. Deze sessie gaat nietover hoe krijgt de raad grip op de regio maar wel over een democratische regio. Met Rolf Jongedijk (Enschede)				
AAN DE SLAG	Werktafels aan de slag met een actueel vraagstuk	Ontwikkelbaal: Uniek Samenspel - Deze workshop van Kevin Sipin , Berend Buys Ballot en Nanne de Jong is de opmaat naar nieuwe vormgeving van informatievoorziening aan de raad en haar partners.		Designing Democracy - Wat kan Design Thinking betekenen voor een democratie die past bij een maatschappij in transitie? Met Guido Jilderda en inspiratie van de Dutch Design Week.		Hoe crowdsources je een verkiezingsprogramma? - De Piratenpartij Amsterdam schrijft haar verkiezingsprogramma samen met bewoners van de stad. Ontdek hoe je dit zelf ook kunt doen met Jelle de Graaf en Thomas de Groot .		Vertrouwen herstellen bij stakeholders, hoe doe je dat? - Hoe kom je tot besluiten met meer draagvlak bij je stakeholders? Met Leo Sonneveld (GoGoMo).		Open data publiceren doe je zo! - Als je nog niet beschikt over een geschikte infrastructuur, hoe publiceer je dan je open datasets? Hayo Schreijer (KOOP), Inger Waling (KOOP) en Jelle Verburg (KOOP) laten het je ervaren in deze praktische workshop.		Leusden benut de kracht van de samenleving - Een raadslid, bewoner en ambenaar uit Leusden gaan in gesprek met elkaar aan de zaal over Samenleving Voorop, onder begeleiding van Lise van der Ham-van Hulst .				
	Het spellenlab probeer hier een spel uit de winkel uit	Passiespel: wie ben jij? - Fleur Kruitchof (A+O fonds) laat je met het passiespel op een ludieke manier ontdekken of je een perfectionist, de BFF, de nannie of de levensgenieter bent. Waar ligt jouw passie? (Maximaal 8 personen)		Passiespel: wie ben jij? - Fleur Kruitchof (A+O fonds) laat je met het passiespel op een ludieke manier ontdekken of je een perfectionist, de BFF, de nannie of de levensgenieter bent. Waar ligt jouw passie? (Maximaal 8 personen)		DemoCreatiespel - Het DemoCreatiespel van Marte Kappert en Willem Jan de Gast en Saskia van Grinsven (Movisie & 7 Zebra's) brengt voors en tegens van publieke belangafweging samen in een transparant proces.		Serious game voor volksvertegenwoordigers - De provincie Overijssel ontwikkelt, met UT Twente en Saxion Hogeschool, een Serious Game voor volksvertegenwoordigers. Vandaag testen we het prototype!		Burgerschapsspel Terra Nova Minimaatschappij - Met het burgerschapsspel Terra Nova Minimaatschappij van Lisa Hu maken spelers samen de wereld waarin ze zelf zouden willen wonen.		Beter Besluit - Tijs de Bree , Femke Prins , Leander Broere en Karien Dommerholt laten in deze workshop zien en ervaren dat een door iedereen gedragen besluit nemen echt kan.				
	Inspiratielab	Op ontdekkingsreis door de democratische veranderjungle - Lucia de Brons en Nicoline Waanders nemen je mee op een tocht langs de veranderstrategieën en -processen van Peel en Maas, Nijkerk, Gooise Meren, Venlo, Zwolle, Assen, Hoogeveen en Leusden.		Ervaar Deep Democracy - Doe mee aan een gesprek-op-voeten en laat je verrassen door de wijsheid van de groep met Louise Boelens en Riejanne Bouma .		Burgerbegroting 2.0: lessen uit Antwerpen, Goes en Emmen - Evert Wolters & Michiel Nuytemans laten zien hoe het beter kan.		Samen leren en werken aan de stad - Samen leren en werken aan de stad, iedereen heeft het erover. Sophie Gunnink en Sara Geeriken (gemeente Utrecht) hebben hierin Utrecht ervaring mee opgedaan.		Standpuntstemmen 2018 - Guido Enthoven (Directeur Instituut maatschappelijke vraagstukken) daagt je uit om de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 te benutten om kiezers zich ook te laten uitspreken over vijf grote lokale kwesties.						
3e	Blauwe kamer	Besturen in een Open Overheid. Hoe doe je dat? - Hoe zet je openheid op een goede manier in voor verbinding tussen burger en bestuur? Sprekers zijn Cor Lamers , Robert van Dijk , Tom Kunzler en Arjan el Fassed . Begeleiding door Eric Stokkink .		Besloten sessie voor deelnemers van het Testlab		Besloten sessie voor deelnemers van het Testlab		Bijeenkomst Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (Besloten sessie)								